

**Звіт про громадське обговорення,
організоване директором інновацій та зв'язків науки з реальним сектором економіки Міністерства освіти і науки України
щодо проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проєкту щодо організації та проведення
конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення
бізнесу»**

Електронна адреса оприлюднення проєкту на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України:
<https://mon.gov.ua/news/hromadske-obhovorennia-proiektu-postanovy-pro-zapusk-spilnykh-naukovykh-doslidzhen-iz-biznesom> .

Дата проведення громадського обговорення: 02.12.2025 – 02.01.2026.

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення:

Проєктом акта пропонується:

реалізувати експериментальний проєкт щодо організації та проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу;

визначити процедуру проведення експериментального проєкту щодо організації та проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу;

визначити умови, критерії, перелік учасників та основні етапи проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу;

створити новий механізм співфінансування спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу.

Запропонований механізм проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу дозволить значно збільшити кількість впроваджених наукових результатів, а відтак перетворити знання на додану вартість та експортну продукцію, що своєю чергою, призведе до збільшення податкових надходжень, економічного зростання та побудови інноваційної економіки.

Крім того, такий підхід дозволить державі оптимізувати фінансування досліджень, спрямовуючи його на ті напрями, які мають найбільший потенціал для комерціалізації та суспільного впливу.

Запровадження нового механізму дозволить надати фінансові стимули науковцям залишатися в Україні та займатися комерціалізацією своїх розробок.

МОН № 25/13-вн-26 від 28.01.2026

Підписав: Бережна Оксана Миколаївна

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000830426006084D500

Дійсний: з 13.06.2024 0:00:00 по 12.06.2026 23:59:59

Також новий підхід до співфінансування наукових розробок зробить українські наукові установи привабливими для іноземних та внутрішніх інвесторів, а бізнес, отримавши доступ до українських технологій, зможе впроваджувати інновації у виробництво, створюючи продукти з високою доданою вартістю, що є також критично важливим для конкуренції на міжнародних ринках.

Отже, прийняття проекту акта створить фундамент для інноваційної економіки, що є запорукою стійкого розвитку та успішної відбудови України.

2 грудня 2025 року проект акта було оприлюднено для надання пропозицій і зауважень відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» в розділі «Регуляторна політика» офіційного вебсайту МОН.

Зауваження та пропозиції приймалися до 2 січня 2026 року в письмовій формі за адресою: бульвар Тараса Шевченка, 16/56, м. Київ, 01030, та на електронну адресу: mapyna.zenova@mon.gov.ua.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

У ході консультацій з громадськістю було отримано зауваження та пропозиції від:

1. Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України;
2. Державної наукової установи «Київський академічний університет»;
3. Державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України».

Директоратом інновацій та зв'язків науки з реальним сектором економіки МОН було проведено аналіз пропозицій та зауважень, що надійшли під час громадського обговорення.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

Результати опрацювання пропозицій та зауважень до проекту акта відображено в таблиці.

№ з/п	Інформація про осіб, що брали участь в обговоренні	Пропозиції до проекту акта	Інформація про врахування пропозицій та зауважень
1.	Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України	Доповнити пункт 5 абзацом такого змісту: «Мінімальний розмір фінансової підтримки становить 500 тис. грн, максимальний – 5 млн грн на один проєкт. Конкретні межі визначаються організатором конкурсу в оголошенні з урахуванням бюджетних призначень.» Відсутність чітких меж фінансування ускладнює планування для учасників конкурсу та не дозволяє об'єктивно оцінити масштаб заявки. Встановлення мінімального та максимального розміру	Не враховано. Розмір фінансової підтримки буде визначено в оголошенні про проведення конкурсного відбору з урахуванням бюджетних призначень.

		<p>фінансування забезпечить прозорість та передбачуваність для всіх учасників.</p>	
		<p>Доповнити пункт 14 новим абзацом такого змісту: «Під час оцінювання заявок додатково нараховується 10 балів, якщо науковим керівником проекту є молодий вчений, який працює у виконавця за основним місцем роботи. Конкретна шкала бального оцінювання за кожним критерієм визначається організатором конкурсу та зазначається в оголошенні про проведення конкурсу.».</p> <p>Залучення молодих вчених до керівництва науковими проектами сприяє розвитку наукового потенціалу України, запобігає відтоку молодих талантів за кордон та забезпечує наступність поколінь у науці. Встановлення додаткових балів створить стимул для наукових установ довіряти молодим науковцям керівництво проектами.</p>	<p>Не враховано. Критерії оцінювання буде визначено в оголошенні про проведення конкурсного відбору.</p>
		<p>Доповнити пункт 16 новим абзацом такого змісту: «Організатор конкурсу забезпечує надання консультаційної підтримки учасникам шляхом створення онлайн-платформи для комунікації та проведення регулярних консультаційних сесій (не рідше одного разу на тиждень протягом періоду прийому заявок). Контактна інформація для отримання консультацій зазначається в оголошенні про проведення конкурсу.».</p> <p>Механізм консультаційної підтримки згадується, але не деталізується, що може призвести до неефективної комунікації між учасниками та організатором. Чітке визначення каналів та періодичності консультацій забезпечить доступність інформації для всіх заінтересованих сторін.</p>	<p>Не враховано. Механізм надання консультаційної підтримки та контактну інформацію для отримання консультацій буде наведено в оголошенні про проведення конкурсного відбору. Створення онлайн-платформи для комунікації та проведення регулярних консультаційних сесій потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету, які наразі не передбачені.</p>
		<p>Доповнити пункт 23 новим абзацом такого змісту: «При розподілі майнових прав інтелектуальної власності обов'язково забезпечується збереження немайнових прав авторів (право на ім'я, право на недоторканність твору). Частина майнових прав, що</p>	<p>Не враховано. Дублювання загальних норм права у спеціальних актах суперечить принципам законодавчої техніки. Так, відповідно до статті 438 Цивільного кодексу України</p>

		<p>залишається у виконавця, не може становити менше 30 відсотків, якщо інше не обґрунтовано учасниками у договорі.».</p> <p>Можливість передачі всіх майнових прав ІВ ініціатору створює ризики експлуатації наукового потенціалу без належної винагороди. Норми п. 23 суперечить ст. 429 та ст. 430 Цивільного кодексу України, які передбачають, що майнові права на об'єкт, створений за замовленням або у зв'язку з виконанням трудового договору, належать творцеві та замовнику (роботодавцю) спільно, якщо інше не встановлено договором. Оскільки держава через виконавця бере участь у фінансуванні, повна передача прав бізнесу є неправомірним відчуженням державного активу. Встановлення мінімальної частки (30%) для виконавця забезпечить баланс інтересів та відповідність принципам законодавства.</p>	<p>особисті немайнові права (право на ім'я, право на недоторканність твору тощо) належать автору незалежно від майнових прав і не можуть бути відчужені.</p> <p>Щодо розподілу майнових прав інтелектуальної власності слід зазначити, що експериментальний проект має на меті відпрацювання гнучких моделей співпраці між наукою та бізнесом. Так, відповідно до принципу свободи договору, такий розподіл прав може бути предметом переговорів між виконавцем та замовником.</p>
		<p>Доповнити пункт 23 новим абзацом такого змісту: «Допустимі статті витрат коштів фінансової підтримки включають: оплату праці виконавців, придбання матеріалів та комплектуючих, придбання спеціалізованого обладнання (в межах до 30 відсотків бюджету проекту), оплату послуг сторонніх організацій, відрядження, оплату публікацій та патентування результатів. Детальний перелік допустимих статей витрат визначається організатором конкурсу.».</p> <p>Відсутність чіткого переліку допустимих статей витрат створює неоднозначність у плануванні бюджету проекту. Зокрема, незрозуміло, чи можна використовувати кошти на придбання обладнання. Чітке визначення статей витрат забезпечить прозорість використання бюджетних коштів.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Статті витрат коштів фінансової підтримки будуть визначені у кошторисі, який є невід'ємною частиною тристороннього договору між замовником, виконавцем та ініціатором. Допустимі статті витрат будуть визначені в оголошенні про проведення конкурсного відбору.</p>
		<p>Доповнити пункт 23 новим абзацом після абзацу сьомого такого змісту: «Виконавець подає організатору конкурсу проміжні звіти про виконання робіт щоквартально у строк до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом. Обсяг звітної документації не</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Порядок звітування буде визначено календарним планом, який є невід'ємною</p>

		<p>повинен перевищувати 20 сторінок для проміжного звіту та 50 сторінок для остаточного звіту, якщо інше не обґрунтовано специфікою проекту.».</p> <p>Механізм моніторингу згадується, але не деталізується, що може призвести до бюрократизації процесу або, навпаки, до відсутності контролю. Встановлення чіткої періодичності звітності та обмеження обсягу звітних документів забезпечить баланс між контролем та зменшенням адміністративного навантаження.</p>	<p>частиною тристороннього договору між замовником, виконавцем та ініціатором.</p>
2.	<p>Державна наукова установа «Київський академічний університет»</p>	<p>1. Передбачити відповідне інституційне забезпечення реалізації експериментального проекту, а саме – з метою надання підтримки у підготовці технічних завдань та пошуку можливостей для впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок розглянути можливість створення структурного підрозділу МОН України, який виконуватиме завдання, пов'язані з налагодженням ефективної взаємодії між наукою та реальним сектором економіки.</p> <p>На основі такого підрозділу в подальшому можливо створити постійно діючу платформу взаємодії науки та бізнесу, де наука презентує свої дослідження на ранніх стадіях, а бізнес отримує можливість побачити потенціал раніше невідомих технологій, з урахуванням досвіду запущених раніше подібних ініціатив та підбором найбільш дієвої та оптимальної моделі для функціонування такої платформи. Йдеться не про конкурси проектів, а про технологічні огляди, де вчені демонструють напрями своїх робіт, а підприємці можуть приєднатися до розробки на етапі, коли комерційний потенціал стає очевидним.</p> <p>Доповненням також може стати програма науково-технологічного форсайту, де експертні групи (наука, бізнес, держава) щорічно визначають стратегічні тематичні пріоритети не на основі поточних запитів, а на основі аналізу глобальних трендів,</p>	<p>Враховано.</p> <p>Пункт 3 проекту акта доповнено абзацом такого змісту:</p> <p>«3. Міністерству освіти і науки: протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією постановою вжити заходів щодо утворення в структурі державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» окремого структурного підрозділу для реалізації завдань, пов'язаних із налагодженням взаємодії між наукою та реальним сектором економіки, для якого передбачено визначення граничних розмірів посадових окладів працівників із застосуванням додаткового коефіцієнту підвищення посадових окладів у граничному розмірі 2,5;».</p> <p>Пункт 12 Порядку реалізації експериментального проекту щодо організації та проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних</p>

		<p>технологічних розривів та національних викликів у щонайменше 10-річній перспективі.</p> <p>Крім того, проєкт постанови в рамках процедур взаємодії університетів/наукових установ з бізнесом, а також зі створеним структурним підрозділом МОН має передбачити залучення центрів підтримки технологій та інновацій (TISC) як медіаторів таких проєктів із впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.</p>	<p>(експериментальних) розробок на замовлення бізнесу (далі - Порядок) доповнено положеннями такого змісту:</p> <p>«Інформаційно-аналітичний супровід та технічне забезпечення проведення конкурсу здійснює структурний підрозділ державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», на який покладено завдання, пов'язані із налагодженням взаємодії між наукою та реальним сектором економіки, з метою забезпечення підтримки інноваційної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ, забезпечення трансферу (передачі) технологій, розроблення та впровадження інструментів комерціалізації результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок та розвитку партнерства науки, бізнесу та держави у сфері наукової та науково-технічної діяльності з урахуванням національного та світового досвіду (далі - підрозділ).</p> <p>Підрозділ виконує зокрема такі функції:</p> <ul style="list-style-type: none"> вивчення потреб бізнесу щодо впровадження нових технологічних рішень і забезпечення ефективної комунікації між вченими та представниками підприємницького середовища; вивчення потреб ініціаторів, підготовка та збір технічних завдань від ініціаторів;
--	--	---	---

			<p>здійснення заходів щодо налагодження партнерств між наукою та представниками реального сектору економіки з метою забезпечення подання ними спільної заявки для участі у конкурсному відборі;</p> <p>надання консультаційної підтримки потенційним учасникам конкурсу;</p> <p>визначення потенціалу до комерціалізації та/або практичного впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок;</p> <p>розроблення та реалізація стратегій з комерціалізації результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, а також сприяння трансферу технологій та підтримка діяльності підрозділів з трансферу технологій та інноваційного розвитку закладів вищої освіти та наукових установ, забезпечення їх координації з метою підвищення ефективності їх роботи;</p> <p>забезпечення моніторингу та аналізу ефективності впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у практичну діяльність підприємств;</p> <p>вжиття інших заходів щодо налагодження взаємозв'язку між наукою та реальним сектором економіки, що сприятимуть проведенню спільних</p>
--	--	--	--

			прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, ефективній комерціалізації таких результатів та трансферу технологій тощо.».
		<p>2. Ураховуючи принципи проведення конкурсного відбору, викладені у п. 6 проекту постанови, та для забезпечення неупередженості й відповідності сучасним технологічним тенденціям доцільно до складу Ради МОН з розвитку інновацій та секцій ради за пріоритетними напрямками конкурсу долучити міжнародних експертів (зокрема, з «Horizon Europe»).</p>	<p>Не враховано. Залучення міжнародних експертів до складу Ради на даному етапі неможливе через відсутність механізму оплати їхньої праці в межах законодавства та необхідність перекладу всіх проектних заявок іноземною мовою, що призведе до затягування термінів реалізації експериментального проекту. Натомість, механізм залучення міжнародного досвіду передбачений через можливість проведення консультацій та вивчення кращих закордонних практик проведення конкурсних відборів.</p>
		<p>3. З метою уникнення порушення принципу рівності умов при оцінці проектів, пропонуємо у п. 20 проекту постанови ввести положення щодо автоматичного вибору іншого (третього) експерта у разі, якщо попередній експерт встановив оцінку, яка відхиляється більш ніж на 30% і не надав або надав недостатньо обґрунтовані пояснення на захист своєї точки зору.</p>	<p>Враховано. Абзац 14 пункту 20 доповнено словами «до якої залучаються інші експерти.».</p>
		<p>4. Принцип співфінансування є одним з ключових для реалізації експерименту, тож доцільно довідку в довільній формі, що підтверджує факт наявності на рахунку ініціатора суми, необхідної для співфінансування, включити до переліку обов'язкових документів, що надаються для участі в конкурсі з метою уникнення зловживань.</p>	<p>Не враховано. Абзац четвертий пункту 8 Порядку уже містить відповідні положення. Так, обов'язковими умовами для участі у конкурсі є наявність співфінансування з боку ініціатора, що підтверджується довідкою у встановленій організатором конкурсу формі.</p>

		<p>5. Експеримент передбачає фінансування проєктів протягом двох років, однак у багатьох сферах – оборона, робототехніка та інші, за цей час нова розробка зможе досягти лише рівня 3-6 технологічної готовності, а її подальше технологічне доопрацювання та виведення на ринок потребуватимуть додаткових значних ресурсів, у зв'язку з чим доцільно передбачити поетапну модель фінансування: підтримка усіх проєктів включно до TRL 6 із подальшим конкурсним відбором і відповідною державною підтримкою переможців з підвищеними вимогами співфінансування.</p> <p>В рамках розширення ініціативи актуальним було б створення Фонду комерціалізації науково-дослідних проєктів або врахування цього напрямку в діяльності і програмах Фонду розвитку інновацій, включаючи розроблення і реалізацію механізмів залучення стратегічного інвестора після завершення програми.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Запропонована поетапна модель фінансування виходить за часові межі експериментального проєкту (2 роки) та потребує довгострокового бюджетного фінансування.</p> <p>Питання створення Фонду комерціалізації науково-дослідних проєктів після завершення програми є предметом системних змін до законодавства і будуть розглянуті за результатами аналізу даного експерименту.</p>
		<p>6. Представлена у проєкті постанови ідея співпраці та співфінансування містить ризик того, що бізнес, керуючись логікою ринкової окупності, буде схильний формувати запити на вирішення існуючих проблем та викликів, в той час як світова практика демонструє, що найбільш проривні технології виникають не як відповіді на поточні прикладні замовлення, а як результат фундаментальних досліджень. У зв'язку з цим, до проєкту постанови доцільно включити положення, які забезпечують здійснення високоризикових інноваційних досліджень і розробок. Зокрема:</p> <p>6.1. В проєкті постанови доцільно встановити порядок звітування у випадку, якщо в результаті співпраці буде отримано негативний науковий результат (непідтвердження гіпотези) за умови дотримання всіх методологічних та організаційних вимог, що важливо в контексті бюджетного законодавства України та його положень щодо нецільового використання бюджетних коштів. Це суттєво може підвищити інноваційність розробок та дозволить</p>	<p>Не враховано.</p> <p>6.1. Питання визнання наукового результату, у тому числі у разі непідтвердження гіпотези, регулюється законодавством у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Створення окремого порядку звітування для таких випадків у межах експериментального проєкту є недоцільним, оскільки може призвести до правової невизначеності та ризиків неоднозначного трактування законодавства щодо ефективності використання коштів. Контроль за цільовим використанням здійснюється на основі виконання календарного плану.</p>

		<p>уникнути ситуації, коли в рамках співпраці будуть обиратися лише «безпечні», застарілі теми.</p> <p>6.2. Розширити Порядок проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень та науково-технічних розробок на запити бізнесу шляхом інтегрування моделі «Ініціатива від науки». Це сприятиме розробці і впровадженню нових рішень, у тому числі міждисциплінарного характеру, запит на які бізнесом ще не сформований, оскільки вони виходять за межі звичних прикладних підходів до прийняття рішень та фокус на короткострокових практичних цілях.</p>	<p>6.2. Метою експериментального проекту є апробація моделі «попиту на інновації», де замовником виступає реальний сектор економіки. Модель «ініціатива від науки» вже реалізується через інші чинні інструменти державного фінансування наукових досліджень. Впровадження цієї моделі в межах даного проекту унеможливить перевірку готовності бізнесу до співфінансування та створить ризики отримання результатів, що не мають підтверженого ринкового попиту.</p>
		<p>7. З метою сприяння розвитку кадрового потенціалу університетів та наукових установ пропонується включити вимогу або надавати додаткові бали проектам, які залучають до виконання здобувачів вищої освіти, що перетворить проекти з досліджень і розробок на інструмент підготовки та підвищення кваліфікації кадрів для науки та бізнесу, і є критичним для успішного відновлення країни.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Критерії оцінювання буде визначено в оголошенні про проведення конкурсного відбору.</p>
3.	Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	<p>1. Враховуючи принципи проведення конкурсного відбору, викладені у п. 6 проекту постанови, та для забезпечення неупередженості й відповідності сучасним технологічним тенденціям, доцільно до складу Ради МОН з розвитку інновацій та секцій ради за пріоритетними напрямками конкурсу долучити міжнародних експертів (зокрема, з Horizon Europe).</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Залучення міжнародних експертів до складу Ради на даному етапі неможливе через відсутність механізму оплати їхньої праці в межах законодавства та необхідність перекладу всіх проектних заявок іноземною мовою, що призведе до затягування термінів реалізації експериментального проекту. Натомість, механізм залучення міжнародного досвіду передбачений через можливість проведення консультацій та вивчення кращих</p>

			закордонних практик проведення конкурсних відборів.
		<p>2. У п. 20 проекту постанови зазначено, що «якщо експертна оцінка одного з трьох експертів відрізняється більш як на 30 відсотків від експертних оцінок двох інших, така експертна оцінка не береться до уваги. Про цей факт повідомляється експерту і він має право викласти в письмовій формі окрему думку, яку рада зобов'язана розглянути». Проте, якщо одна з трьох оцінок не буде братися до уваги, то оцінка формуватиметься як середня з двох експертних оцінок, що встановлює нерівні умови по відношенню до інших учасників, для яких третій експерт може встановити нижчу оцінку, яка відхиляється менш, ніж на 30%, а значить, вони завідомо матимуть гірший результат. Для уникнення цієї невідповідності принципам проведення конкурсного відбору рекомендується перепризначити третього експерта в автоматичному режимі за умови, що такий експерт не подав обґрунтованих пояснень на захист своєї точки зору або не обґрунтував її достатньо.</p>	<p>Враховано. Абзац 14 пункту 20 доповнено словами «до якої залучаються інші експерти.»</p>
		<p>3. З метою уникнення зловживань при участі в конкурсі довідка в довільній формі, що підтверджує факт наявності на рахунку ініціатора суми, необхідної для співфінансування, має бути в переліку обов'язкових документів, які подаються при укладанні угоди, оскільки ключовим елементом проведення конкурсного відбору є співфінансування проєктів.</p>	<p>Не враховано. Абзац четвертий пункту 8 Порядку уже містить відповідні положення. Так, обов'язковими умовами для участі у конкурсі є наявність співфінансування з боку ініціатора, що підтверджується довідкою у встановленій організатором конкурсу формі.</p>
		<p>4. Враховуючи, що за час виконання проєктів у два роки, дослідження і розробки у сфері оборони, роботехніки або інших напрямках конкурсу, найочікуваніше, зможуть досягти лише 4-6 рівня технологічної готовності (TRL), що означатиме, що розробка ще не готова до впровадження у реальний сектор економіки. Етап</p>	<p>Не враховано. Запропонована поетапна модель фінансування виходить за часові межі експериментального проєкту (2 роки) та</p>

	<p>комерціалізації та виведення на ринок є найбільш ресурсоємним, тому доцільно передбачити подальшу державну підтримку успішних проєктів за результатами їх виконання в рамках конкурсу.</p>	<p>потребує довгострокового бюджетного фінансування.</p>
	<p>5. Звертає акцентованість пріоритетних напрямів конкурсу (п.7 Порядку) не на спільних дослідженнях на замовлення бізнесу (у відповідності з назвою Порядку), а лише на сприянні технологічному оновленню бізнес-процесів за рахунок вже існуючих досягнень науки та техніки. Це суперечить суті проєкту Порядку та унеможливорює або значно знижує можливість практичного впровадження нестандартних інноваційних ідей.</p> <p>Тож, пропонується переформулювати зазначені у п. 7 Порядку напрями, виходячи з необхідності як інноваційних розробок, так і науково-технічного супроводу запуску масового виробництва на підставі сучасних наукових досягнень, наступним чином:</p> <p>зокрема, замість «освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій» – «розробка та освоєння нових технологій для масового виробництва сучасних матеріалів, їх оброблення, з'єднання тощо (з акцентом на таких, що: сприяли б перенесенню виробництв в Україну для зменшення залежності ЄС від країн Азії, зокрема Китаю; посилили б обороноздатність України тощо)».</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Пріоритетні напрями конкурсу визначені відповідно до статті 4 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках».</p>
	<p>6. Зважаючи на стратегічну спрямованість України на інтеграцію з європейським економічним простором, доцільним є формування пріоритетних напрямів конкурсу, виходячи з пріоритетних напрямів співпраці бізнесу та науки в Європейському Союзі, які тісно пов'язані зі стратегічними цілями ЄС, зокрема – з «Зеленим курсом» (Green Deal), цифровою трансформацією та підвищенням глобальної конкурентоспроможності.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Пріоритетні напрями конкурсу визначені відповідно до статті 4 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку</p>

	<p>Певним чином запропоновані у проєкті порядку напрями враховують напрями співпраці науки і бізнесу в ЄС, проте викладені несистемно, що ускладнює забезпечення їх відповідності загальноєвропейському контексту.</p> <p>Зокрема, лише частково враховано напрями, необхідні для «зеленого переходу» та впровадження «зелених» інновацій», який в ЄС розглядається як найвищий пріоритет, що вимагає тісної співпраці науки та бізнесу для досягнення кліматичної нейтральності до 2050 р. Тож, виходячи з важливості зобов'язань України щодо досягнення кліматичної нейтральності (або «чистого нуля» викидів) у промисловості, пропонується додати до переліку пріоритетних напрямів конкурсу (п. 7 Порядку) наступні:</p> <p>«створення, удосконалення, освоєння та впровадження технологій декарбонізації промислової діяльності», окремі складові якої як процесу враховано лише частково, зокрема в контексті «впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій» та «застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища»;</p> <p>«розробка нових матеріалів, технологій переробки відходів (ресайклінгу) та дизайну продуктів, які легко ремонтувати та повторно використовувати (циркулярна економіка)»;</p> <p>«спільні дослідження у сфері накопичення енергії (батареї нового покоління, довгострокове зберігання) та розробки розумних енергомереж (Smart Grids), здатних інтегрувати високу частку відновлюваних джерел (стала енергетика)».</p> <p>Потребують розширення напрями за пріоритетом ЄС «Цифрова трансформація та технологічний суверенітет», зокрема за рахунок:</p> <p>впровадження типових та розробка/впровадження нових рішень для захисту критичної інфраструктури та промислових мереж від кібератак (кібербезпека).</p>	<p>інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках».</p>
--	---	--

		<p>В ЄС співпраця науки та бізнесу не обмежується лише R&D, але й охоплює інституційні та фінансові механізми. Тож, пропонується додати напрям, що враховують необхідність посилення інноваційної екосистеми:</p> <p>створення та підтримка технологічних платформ та дослідницьких альянсів для постійного обміну знаннями та формування спільних дорожніх карт розвитку.</p>	
		<p>7. Доцільно розробити уніфіковані на державному рівні Методичні рекомендації з оцінки вартості життєвого циклу продукції для промислових підприємств в Україні, які б сприяли застосуванню науки для вирішення нагальних питань – розрахунку всіх витрат від розробки до утилізації промислової продукції, адже їх розрахунок актуалізується через європейські практики (зокрема, в «Prozorro» для закупівель) та запити бізнесу, що передбачають врахування ресурсів, енергоспоживання, ТО і екологічних впливів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, в тому числі і щодо ресурсного забезпечення, виведення з експлуатації.</p> <p>Існуюча подібна Методика розрахунку вартості публічного інвестиційного проекту ідентифікує, оцінює та допомагає обґрунтувати витрати на всіх етапах життєвого циклу проекту, стосується майбутніх проектів, а значить вирішує вужче коло проблем бізнесу.</p>	<p>Не враховано. Питання не є предметом регулювання проекту акта.</p>
		<p>8. У пояснювальній записці, як і у проекті постанови і пропонуваному Порядку, відсутнє чітке визначення мети та суті «експериментального проекту». Мета, вказана у пояснювальній записці, є зразком беззмістовної тавтології: «метою прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо організації та проведення конкурсного відбору» є проведення експериментального проекту щодо конкурсного відбору і т.д.</p>	<p>Не враховано. Визначення мети через назву предмета регулювання є стандартною юридичною практикою для постанов про запровадження експериментальних проектів, оскільки саме запровадження особливого правового режиму (експерименту) і є первинною метою акта.</p>

		<p>Якщо мета – організація і проведення конкурсного відбору, то навіщо застосовувати такі складні лінгвістичні конструкції «експериментальний проект проведення конкурсного відбору спільних і т.д.». Ліпше написати чітко і зрозуміло, наприклад, що мета – врегулювати умови конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок на замовлення бізнесу, і дати визначення, що під «науковими дослідженнями і розробками» розуміються «прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки».</p> <p>Відбирати «наукові дослідження чи розробки» неможливо, бо вони або вже виконані і дали результат (тому конкурс стосується результатів), або вони в стадії виконання і результат очікується. Відбирати можна лише те, що пропонується для спільної роботи і фінансування та підлягає чіткій ідентифікації за певними ознаками, критеріями, семантичним визначенням, тобто відбирати можна підготовлені для виконання «проекти наукових досліджень і розробок» [за критерієм (ознакою) їх очікуваних результатів], або ж вже наявні результати таких розробок .</p>	<p>Застосування статусу експериментального проекту дозволяє вийти за межі існуючого правового регулювання для апробації нових інструментів взаємодії науки та бізнесу.</p>
		<p>9. Перший пункт постанови встановлює, що «експериментальний проект щодо організації та проведення конкурсного відбору...» має бути реалізований протягом двох років з дня набрання чинності постановою, а в абзаці другому пункту 3 постанови доручено МОН провести конкурсний відбір протягом шести місяців з дня набрання постановою чинності. Очевидно, що розробники проекту акта не до кінця розуміють, які саме суспільні відносини і з якою метою пропонується проект акта має врегулювати.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Існує суттєва різниця між терміном дії нормативно-правового акта (експериментального проекту) та тривалістю окремих етапів у його межах.</p> <p>Два роки – це загальний строк реалізації експериментального проекту, що включає не лише відбір, а й безпосереднє виконання наукових розробок, вжиття заходів щодо їхнього впровадження та підготовку звіту про результати експериментального проекту.</p> <p>Шість місяців – це строк для проведення конкурсного відбору (розміщення</p>

		<p>10. Якщо мета проекту постанови стосується лише проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок, без відповідних інститутів їх реалізації та контролю, то це слід чітко, однозначно і зрозуміло викласти у проекті акта. При цьому всі запевнення пояснювальної записки, про те, що передбачений постановою уряду «механізм конкурсного відбору спільних прикладних» дозволить «збільшити кількість впроваджених наукових розробок, а відтак перетворити знання на додану вартість та експортну продукцію, що своєю чергою, призведе до збільшення податкових надходжень, економічного зростання та побудови інноваційної економіки» є безпідставними лозунгами.</p> <p>Якщо ж автори проекту постанови мали на увазі також і процес виконання відібраних на конкурсі проектів наукових досліджень і розробок на замовлення бізнесу і впровадження (комерціалізацію) їх результатів, то цей аспект зовсім не відображений у проекті акта. Можливо, вказуючи на «реалізацію протягом двох років...експериментального проекту» у пункті 1 проекту постанови, її автори мали на увазі і стадію виконання наукових досліджень і розробок та впровадження отриманих результатів, але це з проекту зовсім не слідує. Тим більше, обмеження часу виконання відібраних на конкурсі проектів досліджень і впровадження у практику їх результатів строком у півтора роки (2 роки – 6 місяців на проведення конкурсу з дня набрання чинності постановою) виглядає вкрай дивним і може свідчити лише про відсутність розуміння авторами об'єкта і предмета правового регулювання.</p>	<p>оголошення, прийом заявок, проведення експертизи та затвердження результатів).</p> <p>Враховано.</p> <p>Пункт 3 проекту акта доповнено абзацом такого змісту:</p> <p>«3. Міністерству освіти і науки: протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією постановою вжити заходів щодо утворення в структурі державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» окремого структурного підрозділу для реалізації завдань, пов'язаних із налагодженням взаємодії між наукою та реальним сектором економіки, для якого передбачено визначення граничних розмірів посадових окладів працівників із застосуванням додаткового коефіцієнту підвищення посадових окладів у граничному розмірі 2,5;».</p> <p>Пункт 12 Порядку реалізації експериментального проекту щодо організації та проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу (далі – Порядок) доповнено положеннями такого змісту:</p> <p>«Інформаційно-аналітичний супровід та технічне забезпечення проведення конкурсу здійснює структурний підрозділ державної</p>
--	--	--	---

			<p>наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», на який покладено завдання, пов'язані із налагодженням взаємодії між наукою та реальним сектором економіки, з метою забезпечення підтримки інноваційної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ, забезпечення трансферу (передачі) технологій, розроблення та впровадження інструментів комерціалізації результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок та розвитку партнерства науки, бізнесу та держави у сфері наукової та науково-технічної діяльності з урахуванням національного та світового досвіду (далі - підрозділ).</p> <p>Підрозділ виконує зокрема такі функції:</p> <ul style="list-style-type: none"> вивчення потреб бізнесу щодо впровадження нових технологічних рішень і забезпечення ефективної комунікації між вченими та представниками підприємницького середовища; вивчення потреб ініціаторів, підготовка та збір технічних завдань від ініціаторів; здійснення заходів щодо налагодження партнерств між наукою та представниками реального сектору економіки з метою забезпечення подання ними спільної заявки для участі у конкурсному відборі; надання консультаційної підтримки потенційним учасникам конкурсу;
--	--	--	---

			<p>визначення потенціалу до комерціалізації та/або практичного впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок; розроблення та реалізація стратегій з комерціалізації результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, а також сприяння трансферу технологій та підтримка діяльності підрозділів з трансферу технологій та інноваційного розвитку закладів вищої освіти та наукових установ, забезпечення їх координації з метою підвищення ефективності їх роботи; забезпечення моніторингу та аналізу ефективності впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у практичну діяльність підприємств; вжиття інших заходів щодо налагодження взаємозв'язку між наукою та реальним сектором економіки, що сприятимуть проведенню спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, ефективній комерціалізації таких результатів та трансферу технологій тощо.».</p>
		<p>11. Виконання проєкту не може бути спільним – виконавцем (науковою установою чи закладом вищої освіти) і замовником (суб'єктом господарювання), бо виконання прикладних наукових</p>	<p>Не враховано. Відповідно до проєкту акта передбачається укладання тристороннього</p>

		<p>досліджень і розробок здійснюється на підставі цивільно-правового договору (глава 62 Цивільного кодексу України), у якому є дві сторони – виконавець (підрядник) і замовник. Тому ідеологія Порядку, побудована на «спільному виконанні», як з юридичної, так і з практичної точки зору є нонсенсом. Спільним може бути лише фінансування, організація виконання чи контроль.</p>	<p>договору, що відповідає принципам партнерства між наукою, бізнесом та державою, тому у рамках експериментального проекту дослідження можуть виконуватися спільно.</p>
		<p>12. Учасниками конкурсу не можуть бути співвиконавці, тим більше ініціатори, під якими автори проекту постанови розуміють замовників – суб'єктів підприємництва, адже не вони виконуватимуть договір і не є відповідальними за його виконання, а виключно виконавці.</p>	<p>Не враховано. Відповідно до проекту акта передбачається укладання тристороннього договору, що відповідає принципам партнерства між наукою, бізнесом та державою, тому у рамках експериментального проекту дослідження можуть виконуватися спільно.</p>
		<p>13. У проекті постанови відсутні норми про виділення (чи про механізм планування виділення) бюджетних коштів для виконання цієї постанови і умов Порядку щодо співфінансування проектів, що визнані переможцями конкурсу.</p> <p>Починаючи з пункту 9 Порядку викладені норми, типові для українського законодавства, що роблять проект постанови і Порядку «недіючими» і формальними, а загалом роблять його неактуальним, таким, що засмічуватиме і так перенасичене порожніми актами вітчизняне законодавство. Недоцільно приймати акт, коли його застосування залежить від наявності бюджетних призначень, яких МОН не має і механізм отримання яких в акті не передбачено. Тим більше, що проектом постанови не передбачені умови, підстави і порядок підготовки МОН відповідних пропозицій уряду щодо визначених бюджетних коштів на черговий рік у бюджетних призначеннях міністерства для реалізації ідеї проекту постанови?</p>	<p>Не враховано. На реалізацію експериментального проекту у Державному бюджеті на 2026 рік закладено 100 млн грн. Проект акта є необхідним правовим інструментом для цільового використання цих коштів та залучення додаткових приватних інвестицій через модель співфінансування.</p>

		<p>14. Загалом за змістом проєкт постанови і Порядку не відповідає нормам юридичної техніки та принципам необхідності, чіткості, ясності і обґрунтованості правової норми (економія норми), текст викладений у неприйнятній редакції – переважно беззмістовно, складно, з повторами і відсутністю логіки [хай вибачають автори, але коректніше важко сказати]. Зокрема використання в нормативно-правовому акті для позначення замовника робіт такого терміну як «бізнес», що є радше жаргонним і не має жодних ознак суб'єктності, недопустиме.</p>	<p>Не враховано. Зауваження носить загальний декларативний характер і не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проєкту акта. Термінологія проєкту узгоджена з чинними стратегічними документами та нормативно-правовими актами.</p> <p>Так, термін «бізнес» давно широко застосовується в законодавстві. Наприклад, у розпорядженні Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року», у постанові Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки», а також у постанові Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179, якою затверджена Національна економічна стратегія на період до 2030 року.</p> <p>Окрім того, використання формату експериментального проєкту дозволяє впроваджувати нові підходи, не передбачені чинним законодавством.</p>
		<p>15. В пояснювальній записці зазначено: «в проєкті акта відсутні положення, що [...] містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією». Це хибний висновок з огляду на те, що застосування пропонованого проєкту акта, якщо він буде прийнятий, у реальних правовідносинах безумовно пов'язане з людським фактором (розгляд і оцінка проєктів,</p>	<p>Не враховано. Зауваження носить загальний декларативний характер і не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проєкту акта.</p>

	<p>узгоджені дії організаторів конкурсу і учасників, недостовірна документація тощо) і державними коштами (рішення про часткове фінансування проєктів в умовах обмежених коштів), а це є аксіоматичним чинником ризику корупції.</p>	<p>Відповідно до вимог законодавства, проєкт акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.</p>
	<p>16. Пункти 8, 18 і 19 проєкту Порядку містять положення і умови, які надають надзвичайно широкі дискреційні повноваження організатору конкурсу, їх застосування має високі корупціогенні ризики. Ці пункти підлягають ретельному доопрацюванню в частині чіткої конкретизації, викладення у редакції, що мінімізує їх різне тлумачення, відтак і застосування.</p>	<p>Не враховано. Зауваження носить загальний декларативний характер і не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проєкту акта. Відповідно до вимог законодавства проєкт акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.</p>
	<p>17. Загалом доцільність проєктів постанови і Порядку є сумнівною з точки зору можливості їх застосування на практиці у разі прийняття. Коли ж автори проєктів не поділяють цієї думки, то їм варто порадити істотно доопрацювати згадані проєкти актів. При доопрацюванні проєкту Порядку доцільно використати чинні акти з аналогічних предметів і сфер регулювання, наприклад Порядок конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень України проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1170, та Порядок розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах.</p>	<p>Не враховано. Зауваження носить загальний декларативний характер і не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проєкту акта. Додатково слід зауважити, що метою експериментального проєкту є створення нової моделі взаємодії науки та бізнесу, тому не вбачається за доцільне використання існуючих порядків фінансування наукових досліджень.</p>
	<p>18. З метою підвищення якості реалізації експериментального проєкту, передбаченого проєктом постанови Кабінету Міністрів</p>	<p>Не враховано.</p>

		<p>України «Про реалізацію експериментального проєкту щодо організації та проведення конкурсного відбору спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на замовлення бізнесу», а також забезпечення його системного науково-економічного супроводу, доцільно передбачити створення міжвідомчої робочої групи.</p> <p>Пропонується включити до складу такої робочої групи провідних фахівців Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України як профільної наукової установи, що має значний досвід у сфері: економічного аналізу та прогнозування структурних змін в економіці; оцінки ефективності державних програм і інструментів підтримки інновацій; розроблення науково обґрунтованих підходів до взаємодії науки, бізнесу та держави; аналізу відповідності національних інноваційних політик європейським практикам.</p> <p>Залучення фахівців Інституту економіки та прогнозування НАН України до наукового супроводу експериментального проєкту дозволить: забезпечити методологічну обґрунтованість механізмів конкурсного відбору та реалізації проєктів; здійснювати незалежний аналіз соціально-економічних ефектів реалізації відібраних проєктів; підвищити прозорість і результативність використання бюджетних коштів та коштів співфінансування; сформулювати аналітичні рекомендації щодо масштабування експериментального проєкту або коригування його параметрів за результатами реалізації.</p>	<p>Зауваження не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проєкту акта.</p>
		<p>II. Часткові початкові детальні пропозиції надані у порівняльній таблиці, що додається (як орієнтир для подальшої роботи).</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Пропозиції щодо зміни назви та змісту пунктів 1-3 суттєво звужують предмет експериментального проєкту, обмежуючи його лише процедурою конкурсного відбору та виключаючи етап реалізації.</p>

	<p style="text-align: center;">КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ</p> <p style="text-align: center;">ПОСТАНОВА</p> <p style="text-align: center;">від « ____ » _____ 2025 р. № ____</p> <p style="text-align: center;">Київ</p> <p>Про <i>проведення в порядку експерименту</i> конкурсного відбору <i>проектів</i> прикладних наукових досліджень і розробок, <i>що виконуватимуться</i> на замовлення <i>суб'єктів господарювання</i></p> <p>Кабінет Міністрів України постановляє:</p> <p>1. Погодитися з пропозицією Міністерства освіти і науки <i>України</i> щодо <i>проведення в порядку експерименту</i> конкурсного відбору <i>проектів</i> прикладних наукових досліджень і розробок, <i>що виконуватимуться</i> на замовлення <i>суб'єктів господарювання за фінансової підтримки держави</i>.</p> <p>2. Затвердити Порядок <i>проведення в порядку експерименту</i> конкурсного відбору <i>проектів</i> прикладних наукових досліджень і розробок, <i>що виконуватимуться</i> на замовлення <i>суб'єктів господарювання</i>, що додається.</p> <p>3. Міністерству освіти і науки:</p> <p>протягом шести місяців з дня набрання чинності цією постановою провести конкурсний відбір <i>проектів</i> прикладних наукових</p>	<p>Додаткові вимоги щодо подання звітності щодо кожного окремого проекту та запровадження постійного моніторингу створюють надмірний бюрократичний тиск на учасників, що суперечить меті експериментального проекту.</p>
--	--	--

досліджень і розробок, **що виконуватимуться** на замовлення суб'єктів господарювання;

протягом місяця після завершення **передбаченого абзацом другим цього пункту постанови** конкурсного відбору оприлюднити інформацію про **проекти** прикладних наукових досліджень і розробок, **що виконуватимуться** на замовлення суб'єктів господарювання, які визнані переможцями конкурсного відбору (далі – **проекти**);

здійснювати постійний моніторинг виконання проектів, насамперед в частині контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, що надаються в якості підтримки реалізації проектів, шляхом отримання періодичної зведеної звітності від виконавців і замовників проектів у порядку і обсягах визначених затвердженим цієї постановою Положенням;

щорічно, до 20 лютого року, що слідує за звітним, подавати Кабінетові Міністрів України проміжний звіт про результати виконання проектів до його завершення та вносити, у разі необхідності, відповідні пропозиції щодо коригування підтримки проектів з боку держави;

протягом двох місяців після завершення виконання кожного із проектів подати Кабінетові Міністрів України остаточний звіт про виконаний проєкт з обґрунтованою оцінкою його впливу на результати роботи замовника;

- у разі потреби **подавати** Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо внесення відповідних змін до законодавчих та інших

		<p>нормативно-правових актів за результатами моніторингу реалізації і остаточного виконання визнаних переможцями проєктів.</p>	
		<p style="text-align: center;">ПОРЯДОК</p> <p style="text-align: center;"><i>проведення в порядку експерименту конкурсного відбору проєктів прикладних наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться на замовлення суб'єктів господарювання за підтримки держави</i></p> <p>1. Цей Порядок визначає процедуру конкурсного відбору проєктів прикладних наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться науковими установами та/або закладами вищої освіти на замовлення суб'єктів господарювання реального сектору економіки, з метою визначення за результатами конкурсу проєктів, виконання яких здійснюватиметься на основі спільного фінансування за участю держави і замовників на умовах, визначених цим Порядком.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Визначення мети через назву предмета регулювання є стандартною юридичною практикою для постанов про запровадження експериментальних проєктів, оскільки саме запровадження особливого правового режиму (експерименту) і є первинною метою акта.</p> <p>Застосування статусу експериментального проєкту дозволяє вийти за межі існуючого правового регулювання для апробації нових інструментів взаємодії науки та бізнесу.</p>
		<p>2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>виконавець – заклад вищої освіти або наукова установа, <i>що бере участь у конкурсі та проводитиме прикладні наукові дослідження і розробки за завданням замовника;</i></p> <p>договір – <i>цивільно-правовий договір на виконання прикладних наукових досліджень і розробок, що укладається між виконавцем і замовником та спрямований на реалізацію проєкту за завданням замовника;</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Запропонована редакція термінів повністю змінює концепцію експериментального проєкту, перетворюючи його на класичну модель фінансування наукових досліджень, яка уже передбачена чинним законодавством.</p>

замовник – юридична особа або фізична особа-підприємець, що є суб'єктом малого, середнього чи великого підприємництва і здійснює господарську діяльність у реальному секторі економіки та ініціює завдання на проведення прикладних наукових досліджень і розробок;

заявка на участь у конкурсі (далі - заявка) – пакет документів, поданих виконавцем у складі проєкту та погодженої із замовником декларації виконавця за встановленою організатором конкурсу формою про спроможність реалізувати проєкт;

конкурс – змагальний публічний (відкритий) відбір проєктів згідно з умовами, встановленими цим Порядком, для визначення проєктів, що відповідають вимогам, необхідним для надання підтримки у їх виконанні з боку держави відповідно до цього Порядку;

прикладні наукові дослідження і розробки – прикладні науково-дослідні, науково-технічні (експериментальні) розробки, дослідно-конструкторські і технологічні роботи, що виконуються за завданням замовника відповідно до проєкту та на підставі договору;

проєкт – документ, що є невід'ємною частиною договору і розроблений виконавцем та погоджений замовником у виді техніко-економічного обґрунтування прикладних наукових досліджень і розробок, оформленого згідно з вимогами, встановленими Кабінетом Міністрів України;

		<p><i>співвиконавець – заклад вищої освіти або наукова установа, що залучається до виконання договору на умовах субвиконання (субпідряду) за згодою замовника;</i></p> <p>учасник конкурсу – <i>виконавець</i>, який подав заявку на участь у конкурсі.</p> <p>Терміни «суб'єкт малого підприємництва», «суб'єкт середнього підприємництва» та «суб'єкт великого підприємництва» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб».</p> <p>Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Цивільному кодексі України, Законах України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «<i>Про інноваційну діяльність</i>», «Про вищу освіту», «Про освіту».</p>	
		<p><i>3. Конкурс організує і проводить Міністерство освіти і науки України (далі – організатор конкурсу) з дотриманням вимог чинного законодавства та цього Порядку.</i></p> <p><i>4. Конкурс, що проводиться відповідно до цього Порядку, має на меті визначити проєкти, які визнані за умовами конкурсу переможцями, для надання фінансової підтримки з боку держави у їх реалізації шляхом часткового фінансування витрат виконавців за рахунок коштів державного бюджету.</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Запропонована редакція виключає обов'язкове співфінансування з боку реального сектору економіки як основну умову участі в експериментальному проєкті та змінює його концепцію, перетворюючи на класичну модель фінансування наукових досліджень, яка уже передбачена чинним законодавством.</p>
		<p>5. Фінансова підтримка надається відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» з урахуванням</p>	<p>Не враховано.</p>

		<p>критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 118 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 22, ст. 730), та становить:</p> <p>для <i>виконавців, які подали заявку на участь у конкурсі згідно із завданням замовників, які є суб'єктами</i> малого підприємництва – не більше 60 % витрат <i>виконавця</i>;</p> <p>для <i>виконавців, які подали заявку на участь у конкурсі згідно із завданням замовників, які є суб'єктами</i> середнього підприємництва – не більше 50 % витрат <i>виконавця</i>;</p> <p>для <i>виконавців, які подали заявку на участь у конкурсі згідно із завданням замовників, які є суб'єктами</i> великого підприємництва – не більше 40 % витрат <i>виконавця</i>.</p> <p>Решта витрат покривається за рахунок <i>замовника</i>.</p> <p>Фінансова підтримка надається на строк, визначений організатором конкурсу, але не більше, ніж на <i>три</i> роки.</p>	<p>Формулювання вжите відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 118 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність».</p> <p>Окрім того, встановлення трирічного строку фінансування суперечить терміну дії самого експериментального проекту (2 роки).</p>
		<p>6. Конкурс проводиться з дотриманням принципів законності, рівності умов для учасників конкурсу, прозорості, відкритості, <i>незалежності та</i> об'єктивності оцінки, уникнення конфлікту інтересів <i>під час організації і проведення конкурсу та фінансування виконання проєктів, дотримання засад доброчесної конкуренції та авторських і суміжних прав, а також принципів наукової етики.</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Дублювання загальних норм права щодо захисту авторських прав та доброчесної конкуренції вбачається недоцільним.</p>

	<p><i>Далі (п.8) – неконкретні, корупціогенні положення про умови, які надають надзвичайно широкі дискреційні повноваження організатору конкурсу щодо їх тлумачення. Цей пункт підлягає ретельному доопрацюванню.</i></p> <p>8. Обов'язковими умовами для участі у конкурсі є:</p> <p>формування учасниками конкурсу тематики спільних прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок та технічного завдання відповідно до пріоритетних напрямів конкурсу, потреб ініціатора та потенціалу до комерціалізації та/або практичного впровадження;</p> <p>у випадку спільного подання заявки закладом вищої освіти або науковою установою та суб'єктом малого, середнього або великого підприємництва засвідчення їхньої попередньої домовленості договором;</p> <p>наявність співфінансування з боку ініціатора, що підтверджується довідкою у довільній формі;</p> <p>передбачення у кошторисі витрат, спрямованих на впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок в Україні;</p> <p>відповідність вимогам та обмеженням, встановленим законодавством України щодо надання державної допомоги;</p> <p>відсутність у заявці та доданих до неї документах відомостей, які становлять державну таємницю.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Зауваження носить загальний декларативний характер і не містить конкретних пропозицій щодо вдосконалення тексту проекту акта.</p> <p>Відповідно до вимог законодавства проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.</p>
--	---	--

		<p>9. Учасниками конкурсного відбору на отримання фінансової підтримки на умовах співфінансування може бути заклад вищої освіти, наукова установа, який (яка) включена до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, та суб'єкт малого, середнього або великого підприємництва, у тому числі науковий парк, які подали заявку для участі у конкурсі.</p> <p>Чому у пункті 9 визначаються якісь обмеження для учасників конкурсу (включення до реєстру)? Адже ідея проєкту постанови в тому, щоб фінансову підтримку отримали ті учасники (визначення див. вище), проєкти яких визнані переможцями конкурсу і важливі для інноваційного розвитку замовників, а суб'єкти підприємництва і наукові парки не повинні бути учасниками конкурсу і їм фінансова підтримка держави в контексті ідеї проєкту постанови не повинна надаватися, зокрема й тому, що вони не є суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності (стаття 4 ЗУ «Про наукову і науково-технічну діяльність»).</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Включення до Державного реєстру наукових установ є обов'язковою умовою отримання державної підтримки згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність».</p>
		<p>10. Учасниками конкурсу не можуть бути:</p> <p>юридичні особи, утворені відповідно до законодавства держави, що визнана відповідно до закону державою-агресором або державою-окупантом, або юридичні особи, учасниками (акціонерами) яких є громадяни такої держави, що постійно на законних підставах проживають на території України, частка яких в статутному капіталі юридичної особи з урахуванням відносин контролю становить 10 або більше відсотків, або вони є кінцевими бенефіціарними власниками такої юридичної особи;</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Формулювання проєкту акта узгоджене із положеннями постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації».</p>

		<p>юридичні особи, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;</p> <p>юридичні особи, щодо яких порушено справи про банкрутство та/або яких визнано банкрутами, та/або які перебувають на стадії ліквідації;</p> <p>юридичні особи, які мають заборгованості за платежами, здійснення контролю за справами яких покладено на контролюючі органи.</p> <p><i>Продовжувати робити нову редакцію чи уточнення наступних пунктів проєкту недоцільно, бо це виглядає як зазіхання на авторські права ініціаторів проєкту.</i></p>	
--	--	---	--

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Проект акта доопрацьований за результатами громадського обговорення та підготовлений для надсилання до заінтересованих сторін і центральних органів виконавчої влади для погодження в установленому законодавством порядку.

**Генеральний директор директорату
інновацій та зв'язків науки з реальним сектором економіки**

Оксана БЕРЕЖНА

Лук'яненко Ольга
olha.lukianenko@mon.gov.ua
(044) 287 82 48
Зенова Марина
maryna.zenova@mon.gov.ua